

Posudek bakalářské práce

**Lenka NEMRAVOVÁ, Moravský markrabě Jan Jindřich a jeho manželka
Markéta Opavská,**

Ústav českých dějin FF UK Praha 2012, celkem 77 s. přílohy

I když máme někdy dojem, že z lucemburského období bylo již vše vybadáno, stále se nalézají témata, která si zasluhují zpracování nebo alespoň přepracování. Patří k nim i osudy mnohých žen svázaných s panovnickou rodinou, ale stojících v hlubokém stínu za svými otci, muži, bratry či syny. Řadí se k nim i Markéta Opavská, dcera Mikuláše II. z rodu opavských Přemyslovců, a posléze matka tří moravských Lucemburků Jošta, Jan Soběslava a Prokopa, kteří významnou měrou ovlivňovali dění v Českém království za vlády Václava IV. A právě této vznešené dámy 14. století, druhé manželce moravského markraběte Jana Jindřicha Lucemburského, bratra císaře Karla IV., se Lenka Nemravová rozhodla věnovat ve své bakalářské práci.

Nevytkla si zrovna snadný cíl, neboť pramenů, na jejichž základě by bylo možno vypracovat Markétinu biografii, je poskrovnu, jsou nesourodé a roztržité. Přesto se autorce podařilo vytvořit celkem přesvědčivý obraz pokojného, neokázalého života moravské markraběnky, plně zřejmě zaměstnané svými rodinnými povinnostmi. L. Nemravová shromáždila dostupné zmínky o její svatbě i narození jejích dětí, většinou blíže doložitelné pouze dary města Brna poskytnuté šetinedělce. Dotkla se též dvorského života v Brně, stejně jako pravděpodobného samostatného Markétina dvora, markraběcích sídel v Brně atd. Nejvíce informací autorce poskytly účty města Brna, povšimla si a interpretovala též ojedinelou markraběnkou zpečetěnou listinu (viz též příloha), stejně jako kondolenčního listu císaře Karla IV. bratrovi k Markétinu úmrtí. Zajímavě se zabýval též mecenátem markraběcího páru, zvláště založením konventu u sv. Tomáše v Brně ve vztahu k jejich sňatku a opožděně vyžádané dispenzi. K Markétině podílu na uvítání Anny Svidnické by asi stálo za to hledat srovnání.

Na základě literatury pak pomocí analogií dokreslila markraběčin život, stejně jako se jí podařilo přesvědčivě poukázat na splet lucemburské sňatkové politiky, v níž se individuální city či přání snoubenců zcela ztrácejí (využila zvl. německé práce D. Veldrupa, K.-H. Spiesse, M. Mitteaura, stejně jako studií českých historiků B. Kopiczkové, M. Nodla, M. Starého, M. Wihody a dalších). K těm šťastnějším manželským párům patrně patřili Markéta Opavská a

Jan Jindřich, jež zřejmě pojila vzájemná náklonnost. V protikladu k první ženě markraběte, Markétě Maultasch, lze Markétu Opavskou právem považovat za středověký ideál manželky, jež stála skromně mužovi po boku, a obdařila ho dostatečným počtem dětí. Autorka si oprávněně posteskla, že se jí právě proto dostalo o mnoho menší pozornosti, než Markétě Maultasch, která svým skandálním chováním přitahovala a stále přitahuje historiky i romanopisce.

Poměrně značnou pozornost autorka věnovala dětem markraběcího páru, respektive jejich datům narození a životu v rodinném kruhu. Nebylo by možné vysvětlit nejasnosti kolem totožnosti Anny Lucemburské, potomní manželky Petra ze Šternberku, nemanželským původem?

Práce je přehledně strukturovaná, na některých místech by mohla být ještě stylisticky dobroušena (označeno v textu). Vhodným doplňkem jsou přílohy, v nichž kromě ilustračních fotografií najdeme i pracně sestavené genealogické tabulky ukazující příbuzenské propletence mezi středoevropskými panovnickými domy, stejně jako přehled zachovaných pramenných zmínek o Markétě a darů města Brna.

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci a vzhledem k její nápaditosti a obtížnosti tématu ji hodnotím jako **výbornou**.

Praha 22. srpna 2012

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
vedoucí práce